

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou v právní věci žalobce: **R. O.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 13. 12. 2011, čj. OAM-339/LE-BE02-ZA14-2011, E.č. L009095,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 13. 12. 2011, čj. OAM-339/LE-BE02-ZA14-2011, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by bylo možné podřadit pod důvody pro udělení azylu taxativně vyjmenované v ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť obavy z jednání osoby, která mu měla za úplatu zajistit prodloužení víza, za takové skutečnosti považovat nelze. Potíže žalobce jsou spjaty pouze se snahou zajistit si prodloužení víza, přičemž ani on ani jeho rodina si na jednání zprostředkovatele u orgánů státní moci nestěžovali, neboť by to prý nemělo smysl. Z výpovědi žalobce je však patrné, že žalobce ve vlasti nikdy žádné problémy se státními orgány neměl, a ze zprávy MZV USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2010, plyne, že žalobce má řadu možností, jak svou situaci

na Ukrajině v případě jakýchkoli potíží řešit. Institut mezinárodní ochrany současně nelze užívat za účelem legalizace pobytu na území České republiky, o což se žalobce svou žádostí zjevně snaží. Žalovaný taktéž uzavřel, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je zjevně nedůvodná i z hlediska ostatních forem mezinárodní ochrany. K možnosti udělení doplňkové ochrany žalovaný uvedl, že nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno dospět k závěru, že by žalobci v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů uvedených v ustanovení § 14a zákona o azylu. Žadatelům o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti nehrozí žádný postih. Na základě infobanky ČTK je zjevné, že na Ukrajině v současnosti neprobíhá mezinárodní nebo ozbrojený konflikt. Žalovaný taktéž po posouzení informací o zemi původu neshledal, že by vycestování žalobce bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalobce se sice zmínil o tom, že má v České republice přítelkyni české státní příslušnosti, avšak ochrana soukromého a rodinného života definovaná v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod se vztahuje pouze na skutečné rodinné vazby, tj. manželství.

Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl žalobou a požadoval rozhodnutí žalovaného zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení. Tvrdil, že žalovaný porušil ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Dále žalovaný nesprávně vyložil ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení lze postupovat pouze tehdy, pokud výpověď žadatele neobsahuje žádné informace svědčící o tom, že by tento mohl být (je o pouhou možnost) vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma. Zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné představuje určitou odchylku od standardního procesního postupu a je třeba ji v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (čj. 2 Azs 224/2005-59) používat restriktivním způsobem, kdy je znění ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu zjevně a na první pohled naplněno. Žalobce přitom trvá na tom, že jeho obavy z pronásledování jsou opodstatněné a nemá s ohledem na přetrvávající problémy s korupcí v řadách policie, což potvrzuje Zpráva MZV USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2010, důvěru v to, že by se mohl spolehnout na ochranu ze strany státu. Žalobce taktéž považuje rozhodnutí žalovaného za vnitřně rozporné. Ačkoli je žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 zákona o azylu, zabývá se žalovaný i ustanoveními § 13 a § 14a zákona o azylu. Závěrem žalobce poukázal na svůj rodinný život na území České republiky, které nelze s ohledem na vazby jeho přítelkyně vést jinde, než zde. Nesouhlasí proto s tím, jak danou tuto otázku uzavřel žalovaný.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a navrhl zamítnutí žaloby. Jelikož žalobce během správního řízení neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma dle § 14a téhož zákona, byla jeho žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 písm. f) zákona o azylu. Toto své rozhodnutí žalovaný řádně odůvodnil a to včetně toho, že proti nezákonné činnosti jiné osoby se lze na Ukrajině bránit postupem dle ukrajinského právního řádu. Proto je nutně nedůvodná i námitka ohledně korupce v řadách policie. Žalovaný se rovněž vypořádal s rodinným životem žalobce, přičemž jeho závěry jsou v souladu s judikaturou správních soudů.

Oba účastníci ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. souhlasili s rozhodnutím ve věci samé bez jednání. Soud přezkoumal na základě podané žaloby napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Podle

ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Ze správního spisu vyplynulo, že žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobce podal dne 23. 11. 2011. Jako důvod odchodu z vlasti v září 2005 uvedl, že odešel za prací. Jako důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl skutečnost, že má v České republice přítelkyni a že jemu i jeho rodině vyhrožuje zprostředkovatel, který mu na Ukrajině přislíbil prodloužení víza. Při pohovoru konaném dne 25. 11. 2011 potvrdil důvody svého odchodu z Ukrajiny. Uvedl dále, že až do července 2010 měl platné pracovní vízum. Když jeho platnost skončila, dal peníze a pas zprostředkovateli, který přislíbil, že prodloužení víza zajistí. To však neučil a pas nevrátil. Od té doby žalobce na území České republiky pobývá nelegálně. O nový pas na zastupitelském úřadu nežádal, svůj nelegální pobyt chtěl vyřešit sňatkem. Až v září 2011 byl zadržen Policií České republiky. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podal po svém zadržení, a to proto, že jemu i jeho rodině na Ukrajině vyhrožuje telefonicky zprostředkovatel. Žádá další finanční prostředky. Dříve volal asi jednou týdně, nyní se už půl roku neozval, a to poté, co mu žalobce řekl, že celou záležitost má řešit s ním a ne s jeho rodinou. Jemu se také ozval naposledy před půl rokem, kdy mu hrozil fyzickým násilím, jakmile se vrátí na Ukrajinu. Druhým důvodem žádosti je vztah s jeho přítelkyní, která je české státní příslušnosti. Znájí se od začátku tohoto roku a od března spolu vedou společnou domácnost. Chtěli by se vzít.

Soud po prozkoumání předloženého správního spisu a napadeného rozhodnutí žalovaného shledal, že skutková zjištění plně odpovídají spisovému materiálu a byla žalovaným i řádně zhodnocena. Napadené rozhodnutí netrpí nedostatky odůvodnění ani ve vztahu k doplňkové ochraně podle § 14a azylového zákona, ani k důvodům udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Soud přitom považuje závěry žalovaného v těchto případech za přiměřené a správné.

Podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 3 správního řádu postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu (zásada legality, požadavek souladu s veřejným zájmem, ochrany dobré víry a zákaz zneužití správního uvážení).

Z ustanovení § 12 zákona o azylu a z bohaté judikatury vztahující se k tomu ustanovení je zřejmé, že v souzeném případě nejde o „pronásledování“ ve smyslu zákona o azylu, tedy neoprávněný postih ze strany státní autority nebo těch osob, které takovou autoritu zosobňují. Tvrzené obavy z pomsty ze strany soukromých osob, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, organizovaly, záměrně trpěly apod. Avšak žalobce ve správním řízení uvedl, že jeho rodina se před vyhrožováním ze strany zprostředkovatele vůbec nedovolávala ochrany u státní moci, a sám konstatoval, že by to nemělo smysl. Jestliže ale žalobce prostřednictvím své rodiny na Ukrajině netrval na tom, aby jeho rodině a v budoucnu i jemu ukrajinské orgány veřejné moci ochranu poskytly, nelze ještě usuzovat na to, že by mu nebyly schopny účinnou pomoc poskytnout, jak žalobce tvrdí. Krom toho případná nižší efektivita takové ochrany, která je v konkrétních podmínkách jednotlivých zemí běžná, a kterou např. v případě působení tzv. „mafii“ připouští i informace MZV ze dne 19. 1. 2010, čj. 129871/2010-LPTP, nečiní ještě z takového ohrožení „pronásledování“ a tedy ani zákonný azylový důvod. Navíc v souzené věci má soud za to, že tvrzení o vyhrožování je účelové. Jestliže žalobci a jeho rodině na Ukrajině bylo naposledy vyhrožováno půl roku před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tj. někdy na jaře roku 2011, není jasné, proč o mezinárodní ochranu nepožádal ihned poté, ale učinil tak až v situaci, kdy jej zadržela Policie České republiky, tedy poté, co už mu fakticky nic jiného nezbylo. Jak přitom plyne z judikatury správních soudů a ostatně i z logiky věci, cizinec má o udělení mezinárodní ochrany požádat bezprostředně poté, co k tomu má příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Neučiní-li tak, svědčí to často účelovosti celé žádosti.

Soud proto uzavírá, že za situace, kdy žalovaný zjistil přímo z výpovědi žalobce pouze shora popsané skutečnosti, již nebylo namístě dále k věci provádět dokazování, neboť uvedená zjištění pro závěr podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu zcela postačovala. Ustanovení § 3 správního řádu tak nebylo porušeno. Je třeba zdůraznit, že žalovaný nemá povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze o nich vést dokazování.

Rozhodnutí žalovaného rovněž není vnitřně rozporné. Žalovaný se ve své rozhodnutí zhodnotil všechny okolnosti, které jsou nezbytné k aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Jelikož toto ustanovení výslovně předpokládá, že zjevnou nedůvodnost je třeba hodnotit jak z pohledu pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, tak z pohledu vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, je logické, že se žalovaný s těmito instituty musel vypořádat. Musel zhodnotit, zda žádost obsahuje nějaké tvrzení, které může být alespoň potenciálně relevantní ve vztahu k uvedeným institutům, a je třeba se jimi v odůvodnění správního rozhodnutí zabývat a vysvětlit, proč tvrzený důvod není dostatečně závažný pro aplikaci těchto institutů. Pokud by pak tvrzení žadatele ve vztahu oběma institutům anebo alespoň ve vztahu k některému z nich byla natolik významná, že by bylo nutné se jimi podrobněji zabývat (tj. žádost by nebyla nedůvodná zjevně), zejména pokud by si vyžadovala rozsáhlejší provádění důkazů k situaci žadatele, musela by být žádost přezkoumána v klasickém řízení a nikoliv na základě zrychleného řízení podle § 16 zákona o azylu. To však, jak již bylo řečeno, nebyl žalobcův případ.

K otázce existence rodinného života žalobce v České republice z pohledu možného udělení doplňkové ochrany, soud odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, čj. 6 Azs 11/2011-68, dostupném na www.nssoud.cz, na které ve svém vyjádření poukázal již žalovaný. Nejvyšší správní soud zde shrnul svoji judikaturu k této otázce; zejména uvedl, že „v minulosti nevyloučil, že by zásah do rodinného a soukromého života mohl spadat pod jeden z důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Zdejší soud ve své rozhodovací činnosti rozlišuje, zda je cizinci znemožněn jeho rodinný život existující v ČR, kdy k případnému porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod dochází již samotným vyhoštěním, či zda je cizinci znemožněn jeho rodinný život v zemi jeho původu, kdy je nastolen extraterritoriální účinek čl. 8 Úmluvy (srov. shrnutí judikatury v rozsudku ze dne 6. 8. 2010, č. j. 2 Azs 24/2010 - 90, bod 29). Z další judikatury vyplývá, že právo na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy primárně chrání § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který znemožňuje uložení správního vyhoštění v případech zásahu do rodinného a soukromého života, a nikoli § 179 odst. 2 písm. d) téhož zákona, který obsahuje obdobné důvody znemožňující vycestování, jako jsou důvody pro udělení doplňkové ochrany (rozsudek č. j. 5 Azs 46/2008 - 71 ze dne 28. 11. 2008). V rámci řízení podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců by se obvykle posuzovalo, zda zákaz pobytu na území ČR v některých případech dosáhl intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života; této intenzity obvykle dosáhne jen dlouhodobý zákaz pobytu. Není vyloučeno podřadit některé zásahy do rodinného života pod důvody pro udělení doplňkové ochrany, např. případy, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné a osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR (citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 46/2008 - 71).“

V souzené věci má krajský soud za to, že žalobce nepředložil ve správním řízení ani v žalobě argumenty, které by svědčily pro to, že se jednalo o případ popsany výše v judikatuře, kdy by ze zásahu do rodinného života vyplývala povinnost udělit doplňkovou ochranu. Jeho vztah s přítelkyní na území České republiky není manželstvím a není ani tak dlouhodobý, aby případný zásah v podobě nutnosti dočasného vycestování dosahoval shora popsané intenzity.

Jak také vyplývá z citované judikatury, v případě žalobce by rozpor s čl. 8 Úmluvy měly posoudit příslušné orgány v řízení o správním vyhoštění žalobce. Stěžovateli již bylo správní vyhoštění uloženo, a pokud stěžovatel se závěry v uvedeném rozhodnutí nesouhlasí, mohl využít prostředky zákona o pobytu cizinců (např. odvolání proti rozhodnutí o vyhoštění a následný soudní přezkum) za účelem posouzení dopadu vyhoštění na realizaci jeho rodinného a soukromého života. Některé zásahy do rodinného a soukromého života zákon o pobytu cizinců umožňuje znovu posoudit i u pravomocných rozhodnutí o správním vyhoštění (§ 122 zákona o pobytu cizinců), tedy, i pokud žalobce opravné prostředky nepodal či nebyl v odvolání a soudním přezkumu úspěšný.

Ze všech shora uvedených skutečností je tak zřejmé, že žalovaný neporušil žalobcem namítaná ustanovení zákona o azylu, nepochybil ve svých úvahách a závěrech, a to ani v aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu na případ žalobce, neboť pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné byly splněny zákonem stanovené podmínky. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovaný, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. 2. 2012

Mgr. Jitka Zavřelová, v.r.
samosoudkyně

Rozsudek byl vyhlášen dne 23. 2. 2011 [§ 49 odst. 11, § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní].

Za správnost: Nešporová